

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, normalt planförfarande (SFS 2010:900)

Antagandehandling

Detaljplan för

Norrvåge 1:49, del av

Örnsköldsviks kommun,
Västernorrlands län

Upprättad 12 november

Antagen: Samhällsbyggnadsnämnden
23 januari 2014, § 6
Laga kraft: 20 februari 2014

Planbeskrivning

Handlingar

Detaljplanen består av denna planbeskrivning, plankarta med bestämmelser, grundkarta, fastighetsförteckning samt en illustration.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med planen är att möjliggöra anläggning av permanent pir inom fastigheten Norrvåge 1:49. Detta för att turbåten som sommartid trafikerar Örnsköldsvik-Gullvik-Ulvön ska kunna lägga till vid Gullviks havsbad och på ett säkert samt tillgängligt sätt ta emot passagerare.

Tidplan

Detaljplanen väntas vinna laga kraft runt årsskiftet 2013/2014

Förenligt med 3, 4 och 5 kap miljöbalken

Detaljplanen anses vara förenlig med 3-5 kap. miljöbalken, då:

- Mark- och vattenområdena inom planområdet inte berör särskilt känslig mark, och de används på ett lämpligt sätt utifrån dess beskaffenhet samt föreliggande behov.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, normalt planförfarande (SFS 2010:900)
Antagandehandling

- Planområdet ligger i ett av de utpekade områdena där särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten föreligger. Enligt 2 § 4 kap. miljöbalken ska turismens och friluftslivets intressen särskilt beaktas vid bedömning av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön inom vissa utpekade områden. Kustområdet från Storfjärden vid Ångemanälvens mynning till Skagsudde är ett av dessa. En pir vid Gullviks havsbad där en turbot kan lägga till främjar turismen och ökar tillgängligheten till Örnsköldsviks skärgård.
- Detaljplanen inte överskrider gällande miljö kvalitetsnormer.

Plandata

Lägesbestämning

Planområdet är beläget i Gullvik, cirka 14 kilometer sydost om centrala Örnsköldsvik.

Areal

Planområdet utgör drygt 1.300 m².

Markägförhållanden

Fastigheten Norrvåge 1:49 ägs av Örnsköldsviks kommun.

Tidigare ställningstaganden

Översiktliga planer

Planförslaget är förenligt med gällande översiktsplan. I den kommunomfattande översiktsplanen, antagen 24 september 2007, nämns området kring Gullvik i kapitel 3.7 Friluftsliv och 3.17 Turism. Gullviks friluftsområde är förutom ett riksintresse, även utpekade som ett intresseområde av kultur- och fritidskontoret.

Gällande turismen står det att Höga kusten och dess världsarv måste göras tillgängligt och fyllas med aktiviteter. En pir i Gullvik där turboten kan lägga till verkar i denna riktning. Utöver detta framhävs Gull-

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, normalt planförfarande (SFS 2010:900)
Antagandehandling

viks camping och stugby som en viktig del i Örnsköldsviks utbyggnad av fler bäddar, och en riktlinje i översiktsplanen är att reservera mark för en eventuell utveckling av campingen.

Detaljplaner, områdesbestämmelser och förordnanden

Gällande detaljplan, *Gullviks havsbad*, fastställd 28 mars 1985, anger friluftsbad och vattenområde. Planen möjliggör två bryggplaceringar i respektive hörn av stranden.

Länsstyrelsen föreskrev 11 maj 1983 förbud mot trafik med motorbåtar vid Gullviks havsbad. Detta förbud gäller fortfarande och dispens för turbooten måste sökas.

Planområdet ligger inom strandskydd.

Miljökonsekvensbeskrivning

Planens genomförande bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan, och en miljökonsekvensbeskrivning anses således inte vara nödvändig.

Kommunala beslut i övrigt

Samhällsbyggnadsnämnden lämnade den 19 april 2012, § 74, positivt planbesked för Norrvåge 1:49, del av.

Förutsättningar och förändringar

Riksintressen och Världsarv

Planföreslaget bedöms öka tillgängligheten till såväl riksintresseområdet som världsarvet. Planförslaget bedöms inte ha några betydande negativa inverkningar på vare sig riksintresse eller världsarv.

Motiveringen till världsarvsutnämningen är:

"Området är en av de platser i världen som har isostatisk landhöjning till följd av inlandsisens försvinnande. Den isostatiska återbalanseringen fram-

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, normalt planförfarande (SFS 2010:900)
Antagandehandling

träder väl och områdets tydlighet består i omfattningen på den totala isostatiska landhöjningen på 286 meter som överträffar alla andra platser på jorden. Området är ett typexempel för forskning kring isostasi och utgör den plats där fenomenet först upptäcktes."

Citat ur värdebeskrivningen för riksintresset Höga Kusten enligt kapitel 3 Miljöbalken:

"Höga kusten är ett världsunikt referensområde för framtida studier av geologiska processer i samband med landhöjning, marin ekologi, sjöfågelpopulationers variationer, klimat- och bergartsrelaterad västekologi, kulturmarkens historia och vegetationsförändringar. Ett storslaget landskap med en mångfald landbiotoper och havsmiljöer, vackra kulturhistoriska miljöer och låg exploateringsgrad gör också området utomordentligt intressant för friluftsliv och turism."

Kännetecknande för Höga Kusten är det dramatiska landskapet med höga berg och fjärdar, klapperstensfält och kalottberg med en mössa av träd. Här kan man tydligt se spår av den alltjämt pågående landhöjningen.

Gullviks havsbad är en av de populäraste havsbaderna i kommunen. Här finns en fantastisk sandstrand för att sola och bada. Vid stranden finns idag vindskydd, grillplatser, beachvolleyplaner och lekutrustning. Här finns även en camping med stugby och restaurang. Stranden är en del av Gullviks friluftsområde med strövstigar, utsiktsberg och olika serviceanordningar. I området finns även Ögeltjärns naturreservat. Området är välbesökt framförallt sommartid men besöks även under andra årstider. Visioner finns på att även förbättra servicen och tillgängligheten för havsbadet och vissa delar av friluftsområdet.

Aktuellt planförslag är ett lågmålt tillägg på en strategiskt viktig plats för att öka tillgängligheten i Höga Kusten. Platsen för bryggan/pirens placering har valts med omsorg och den planeras som en gångbro som vilar mellan två stöd och en pålad, yttre angöring, vilket innebär att vattnet kan röra sig fritt under bron.

Föreslagen brygga är positiv för utvecklingen av området och främjar riksintresset för friluftsliv. En brygga skulle förbättra tillgängligheten och göra det möjligt för folk att angöra stranden via turbot och uppleva området på olika sätt samt att boende och besökare i området

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, normalt planförfarande (SFS 2010:900)
Antagandehandling

skulle även via turbotå kunna ta sig ut till andra sevärdheter och friluftsmöjligheter i Höga Kusten.

Placering och utformning

I gällande detaljplan för *Gullviks havsbad* är två bryggplaceringar i respektive hörn av stranden angivna. Dessa områden är dock för små för den tänkta användningen av bryggan/piren och de utpekade områdena ligger mycket nära angränsande fastigheter.

Det tidigare inkomna förslaget, nämnt under rubriken ovan, avslogs på grund av att placeringen ansågs vara olämplig. En brygga mitt på badstranden skulle försämra dess tillgänglighet och föräldrars uppsikt över barnen.

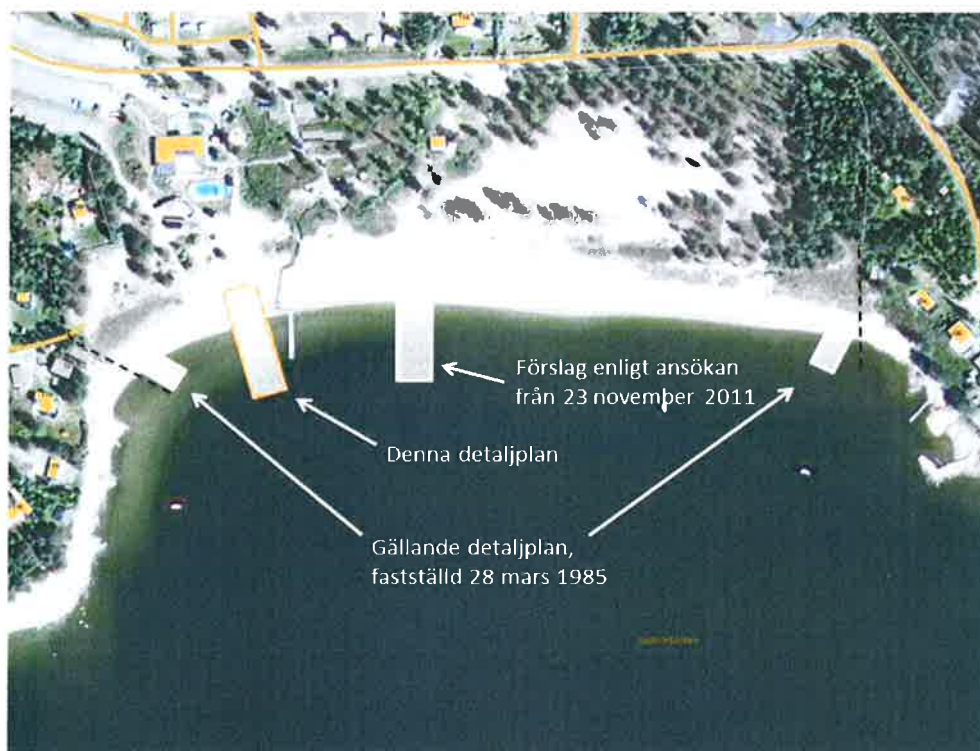
Området för bryggan/piren är i denna detaljplan istället placerat på strandens västra del. Denna placering anses mer lämplig då man nyttjar närheten till befintlig parkering samt gångstråket från denna. En större del av stranden lämnas nu orörd och tillgänglig. Barnfamiljer kan slå sig ner på den östra sidan om bryggan där det finns gott om utrymme och ett stort område där barn kan leka under uppsikt av föräldrar.

Hänsyn till de intilliggande fastigheterna har tagits genom att placera bryggan/piren ca 70 meter från fastighetsgränsen. Gällande detaljplan medger dock en kortare brygga precis nära fastighetsgräns mot Norrvåge 1:29. Detta eftersom den framtida verksamheten på bryggan kan uppfattas som störande och skymma utsikten.

Bryggan/pirens utformning ska vara anpassad efter den kringliggande bebyggelsen och smälta in i den naturliga omgivningen. Räcken bör utformas på ett sådant sätt att sikten inte skärmas av.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, normalt planförfarande (SFS 2010:900)
Antagandehandling

Diskuterade placeringar av bryggan/piren

Natur

Mark och vegetation

Marken sluttar svagt åt sydost och utgörs av sandstrand samt havsbotten.

I området är ett naturvårdsobjekt av allmänt intresse utpekad (objektnummer 84274). Området har ett mycket högt naturvärde med avseende på naturtyp, botanik och friluftsliv. Anläggning av grusväg, trätrall och brygga/pir ska ske varsamt med minimal påverkan på naturvårdsobjektet.

Markbeskaffenhet

Planområdet ligger utanför stabilitetskarteringens, genomförd 2006, avgränsning.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, normalt planförfarande (SFS 2010:900)
Antagandehandling

Geotekniska förhållanden

Ingen geoteknisk undersökning har gjorts i samband med detaljplanen. Det finns emellertid en tidigare undersökning, gjord av K-Konsult, från 9 maj 2007. Denna genomfördes för att bestämma de geotekniska förhållandena för småbåtshamnar i Gullvik. Undersökningen utfördes på två alternativa ställen där den ena platsen ligger i norra Gullvikfjärden, cirka 300 meter sydsydost om planområdet. Resultatet från undersökningen visar sammanfattat att grunden i jordlagret består av sand och silt, som är underlagrade av lösare sediment av sand, silt och lera. De lösa sedimenten underlagras i sin tur av fastare friktionsjord (sand), som på större djup övergår till morän.

Förorenad mark

Inga kända föroreningar finns inom planområdet och en miljöteknisk undersökning anses inte vara nödvändig.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns inom planområdet.

Bebyggelseområden

Bostäder

På både västra och östra sidan om stranden finns bebyggelse. Bebyggelsen består av fristående villor och fritidshus. Närmsta bostadshus ligger cirka 80 meter från planområdet.

Arbetsplatser, övrig bebyggelse

Norr om planområdet ligger Gullviks camping och stugby med tillhörande servicehus. Campingen erbjuder, förutom sovplatser, servering, kiosk och pool.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, normalt planförfarande (SFS 2010:900)
Antagandehandling

Tillgänglighet

Sträckan från parkeringen till båtens angöring ska utformas på ett sådant sätt att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga obehindrat kan förflytta sig längs med den.

Naturmiljö

Strandskyddet inom planområdet ska förslagsvis upphävas.

Vattenområden

Inom vattenområdet kommer en brygga att anläggas. Bryggan är planerad att bestå av en gångbro som vilar mellan två stöd (vilket innebär att vattnet kan röra sig under bron) och en pålad, yttre angöring.

Gator och trafik

Gatunät, gång- och cykeltrafik

Från centrala Örnsköldsvik till planområdet sträcker sig de asfalterade vägarna Modovägen, Domsjövägen, väg 925, och vägen mellan Sörvåge och Gullvik.

Gång- och cykelväg finns från stadens centrum till korsningen Domsjövägen/Vågsnäs vägen, därefter saknas gc-väg.

Kollektivtrafik

Gullviks Havsbad trafikeras av den lokala busstrafiken två gånger per dag under tisdag, torsdag och fredag. En gång på förmiddagen och en under eftermiddagen. Linjen är en del av kompletteringstrafiken vilket innebär att turen måste förbeställas. Busslinjen sträcker sig inte in till Örnsköldsviks centrum, men genom byte till linje 1 i Vårby är det möjligt att ta sig in till staden.

Turbåten fungerar som en del av turtrafiken i Örnsköldsviks skärgård sommartid.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, normalt planförfarande (SFS 2010:900)

Antagandehandling

Parkering

Parkering för passagerare med turbåten kommer att erbjudas på Gullviks havsbads befintliga parkering intill Storsandsvägen. Gångvägen till turbåten, som är tänkt att utgöras av grus respektive trätrall, kan sträcka sig från Storsandsvägen, förbi serveringen, över stranden och fram till bryggan.

Strandskydd

För att kunna anlägga bryggan/piren måste gällande strandskydd upphävas. Detta kräver att något av de särskilda skälen, enligt 7 kapitlet 18 c-d § miljöbalken, kan åberopas. Det finns sju sådana skäl. Nedan redovisas skäl 3 som vi hänvisar till:

3. Behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området.

Med hänvisning till skäl 3 upphävs strandskyddet inom planområdet. Avsikten med strandskyddet är *att trygga allmänhetens tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten*. Då planområdet kommer att användas för allmänna ändamål och inga växter eller djur påverkas anmärkningsvärt, anses detaljplanen inte motverka strandskyddets syfte.

Tekniska frågor

Tekniska utredningar

Inga tekniska utredningar bedöms nödvändiga för detaljplanen.

Administrativa frågor

Genomförandetid

Genomförandetiden är satt till fem år från den dag detaljplanen vinner laga kraft.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, normalt planförfarande (SFS 2010:900)
Antagandehandling

Huvudmannaskap

Ingen allmän platsmark finns inom planområdet.

Avtal

Planavtal finns med sökande.

Fastighetsrättsliga frågor

Eftersom planområdet endast berör Örnsköldsviks kommuns fastighet Norrvåge 1:49, krävs ingen fastighetsbildning.

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Sökande står för eventuella kostnader.

Konsekvenser av planens genomförande

Detaljplanen innebär att en brygga/pir kan anläggas på Gullviks havsbad. Bryggan är tänkt att användas av turbooten som sommartid trafikerar Örnsköldsvik-Gullvik-Ulvön. Detta främjar turismen i Örnsköldsviks skärgård och gör den mer tillgänglig.

En del av den befintliga stranden måste tas i anspråk. Området anses dock vara förhållandevis litet och stranden kan i stort fortsätta nyttjas på samma sätt som idag.

Konsekvenser för barn och ungdomar

En framtida brygga/pir kan försämra sikten för föräldrar och begränsa området som barn kan leka på. Vid placering av bryggan har man beaktat detta och därför valt ett område på strandens västra del i stället för mitt på stranden, vilket var förslaget tidigare. En större del av stranden lämnas då orörd och den östra sidan om bryggan/piren är fortfarande så pass stor att den lämpar sig väl för familjer. Båten som ska lägga till kan vara en fara för barnen och kräver mer uppmärksamhet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, normalt planförfarande (SFS 2010:900)
Antagandehandling

smärhet från de ansvariga. Den kan emellertid upplevas som spännande
och bidra till en roligare upplevelse på Gullviks havsbad.

Örnsköldsviks kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Patrik Jansson
Stadsarkitekt